

Yksilön onni

Pekka Ervastian esitelmä 8.10.1922

Jos väittäisimme elämän tarkoituksen olevan siinä, että ihminen on oleva onnellinen, silloin luultavasti saisimme ainoastaan nuoret puolellemme. Nuoret ihmiset uskovat onneen, onnen etsintään ja onnen saavuttamisen mahdollisuuteen, mutta vanhemmat ihmiset, niin sanotut „kokeneet“ ihmiset, he nousevat heti meidän väitettämme vastustamaan. He sanovat: „ei ole mahdollista saavuttaa onnea tässä elämässä eikä ihmiselämän tarkoitus saata olla onnen saavuttaminen. Ja he voivat lisätä: „Me tiedämme, että onni ei ole saavutettavissa.“ Ja kun kysymme heiltä, miksikä onni ei ole saavutettavissa, ja mistä te tiedätte, että onni ei ole saavutettavissa, niin me saamme itse asiassa kandenlaisia selityksiä ja vastauksia tähän kysymykseen. On aivan kuin nuo vanhemmat ihmiset jakautuisivat kahteen ryhmään ja kahdella eri tavalla selittäisivät meille, kuinka mahdotonta on onnen saavuttaminen. Toinen ryhmä selittäisi meille ensin, että onnen saavuttaminen on mahdoton siitä yksinkertaisesta syystä, että he ovat sen elämässään niin kokeneet. Elämän todellisuus, kokemus elämästä todistaa, että ihminen ei voi saavuttaa onnea. Tietysti jotain pieniä katkelmia, tietysti hän voi luulotella, hän voi otaksua olevansa lähellä onnea, hän voi hetkeksi luulla saavuttaneensa onnen, mutta onhan onni aivan kuin siivekäs pyörä, joka heti lentää pois tämän ihmisen luota silloin, kun hän luulee siihen tarttuneensa. Niinhän kokemus osoittaa ja me tiedämme, sanovat nämä kokeneet ihmiset, että teidän väitteenne ei pidä paikkaansa. On mahdotonta saavuttaa onnea. Ja kun taas käännyimme toisen ryhmän puoleen, siinäkin on vanhempia ja kokeneempia ihmisiä, niin tämä toinen ryhmä vastaa meille: „ajatelkaa nyt vähäsen. Voiko olla mahdollista, että elämän päämäärä, elämän tarkoitus olisi yksilöllisen ihmisen onni, kun kuitenkin ihmiskunta on

kokoonpantu miljooneista, tuhansista miljooneista ihmisyksilöistä ja niiden on mahdoton yht'äkkiä tulla onnelliseksi? Eikö koko ihmiskunta voi tulla onnelliseksi sillä, että toinen tai toinen yksilö tahtois siksi tulla. Sehän olisi päinvastoin aivan itsekästä ja aivan väärää yksilön puolelta toivoakaan, että hän saisi olla onnellinen, silloin kun ihmiskunta kuitenkin kokonaisuudessaan tai suurimmaksi osaksi on onneton. Jos äkkiä voisimme muuttaa elämän täällä maan päällä paratiisiksi kaikille ihmisille, kaikille yksilöille, silloin voisimme sanoa, että onni olisi saavutettavissa, mutta koska tämä on mahdotonta, niin olisi myös ihan väärin, filosofisesti ja moraalisesti katsoen väärin, että yksi ihminen saisi olla onnellinen, sillä silloinhan tuo yksilö, joka olisi onnellinen, hänhän silloin olisi onnellinen ihmiskunnan kustannuksella. Kaikkihan ihmiset enimmäkseen saavat kärsiä kaikenlaista vaivaa, kaikenlaista vaikeutta, kaikenlaista surua ja tuskaa, – miksikä siis yksi ihminen, joku yksilö olisi onnellinen? Eikö tämä olisi silloin aivan itsekästä ja aivan väärää?” Näin selittää meille toinen ryhmä. Nyt me olemme näissä luennoissamme seuranneet totuuden etsijän elämää ja hänen henkisiä kokemuksiaan, hänen pyrkimystään, hänen Jumalan etsintäänsä ja silloin me olemme huomanneet, että verrattain alussa tämän totuuden etsijän elämässä hän löytää Jumalan. Hän löytää hengessään Jumalan, elämän hengen, miksi tahdomme sitä nimittääkään ja tämä Jumala, tämä elämän henki hänen sisässään sanoo hänelle: minä tahdon, että sinä olet onnellinen. Minä tahdon sinun autuuttasi. Elämän ja olemisen tarkoitus on siinä, että tulet autuaaksi, olet autuas. Se on sinun tehtäväsi elämässä. Näin totuuden etsijä kuulee elämän hengen puhuvan sisässään. Hän tietysti luottaa siihen Jumalansa sanaan. Mutta me olemme myöskin nähneet, että kun totuuden etsijä ajattelee teosofisesti, ajattelee omia henkisiä kokemuksiaan ja koettaa syvemmin tunkeutua salaisuuden perille, koettaa selvemmin ja seikkaperäisemmin ymmärtää sitäkin Jumalaa, joka puhuu hänen sisässään, niin me olemme huomanneet, että tämä totuudenetsijä

on tullut havaitsemaan monenlaisia seikkoja ja nämä seikat ovat voineet olla hänelle aivan kuin filosofisia totuuksia, joita hän kuulee toisilta viisaimmilta, jotka ovat ennen kulkeneet tätä samaa tietä. Mutta nämä samat huomiot voivat muodostua myöskin hänelle, niinkuin ne ovat muodostuneet vanhoille viisaille, entisille tietäjille niille, jotka ennen ovat kulkeneet tuon tien, todelliseksi objektiiviseksi näkemyksiksi ja silloin tietysti hän ei ollenkaan saata epäilläkään näiden päätelmien totuuden perustetta, näiden havaintojen realismia, vaan silloin hän tuntee ja tietää sisässään, että hänkin tietää, kuinka nämä asiat ovat. Ja me muistamme, että näihin havaintoihin kuului silloin ennenkaikkeaa se, että hän huomaa, kuinka ihmiskunta muodostaa suuren kokonaisuuden, suuren henkisen kokonaisuuden. Samalla tavalla kuin ihmisen ruumis on kokoonpantu soluista, samalla tavalla on olemassa ihmiskunnan henkinen „ruumis“, jonka soluina ovat ihmisyksilöt, ja tämä ihmiskunnan henkinen ruumis, se on taas ruumiina ihmiskunnan suurelle yhteiselle tajunnalle, joka on kaikkien ihmisten ja koko ihmiskunnan takana ja jota tajuntaa me nimitämme joko Logokseksi taikka Kristukseksi taikka Jumalaksi. Se on tämä suuri yhteinen tajunta koko ihmiskunnan takana, joka on aivan kuin minuutena siinä ruumiissa, mikä on kokoonpantu ihmisten yksilöllisistä minuuksista eli yksilöllisistä henkiseluista, ja näin ollen kun totuuden etsijä tietää tämän, ja kun hän uskoo tähän joko filosofisen ajattelun nojalla tai sen nojalla, että hänelle ovat toiset sen selittäneet, tai että hän on itse nähnyt omalla sisäisellä hengellään, yliaistillisilla selvänäköisillä silmillään, että näin on, niin hän tuntee tietävänsä tämän tosiseikan, hän tuntee tämän ihmiskunnan yhteyden, tämän kaikkien ihmisyksilöiden yhteisen tajunnan, Kristuksen, Logoksen, Jumalan ja silloin hän sanoo itselleen: mutta, eikö sittenkin ole olemassa jonkunlainen ristiriita tuon Jumalan sisäisen äänen ja ihmiskunnan yhteisyyden välillä? Sillä tuo sisäinen ääni sanoo: sinun pitää olla onnellinen. Ja nyt hän kuitenkin on huomannut, että kaikki ihmiset ovat yhtä ja

muodostavat henkisesti yhden suuren kokonaisuuden. Kuinka silloin on mahdollista, hän kysyy itseltään, että minä, jota minun Jumalani käskee olemaan onnellinen, voisin sitä olla, kun ihmiskunta yleensä kärsii? Eikö se olisi väärin ja olisiko se ollenkaan mahdollistakaan? Kuinka minä voisin olla onnellinen, kun kaikki muut kärsivät. Ja hänen mieleensä muistuu tietysti mitä vanhemmat ihmiset ovat sanoneet. Olisi itsekästä ja olisi väärin, jos yksilö tahtois olla onnellinen, sillä tämä tapahtuisi ihmiskunnan kustannuksella. Nyt hän kysyy itseltään: „Kuinka minun tulee ratkaista tämä näennäinen ristiriita? Jumala sanoo, että minun pitää olla onnellinen, ja minun tietoni ja näkemykseni sanoo, että kaikki ihmiset me olemme niin yhtä, että oikeastaan on väärin ja mahdotonta yksilön olla onnellinen.“ Silloin kun hän näin kysyy itseltään, voi hän myöskin saada vastauksen. Hän voi saada vastauksen ja se vastaus selittää hänelle tämän pulman. Hänen ei tarvitse muuta kuin kuunnella sekä hänen Jumalansa sisäistä ääntä ja että myöskin ajatella tämän ihmiskunnan yhtenäisyyttä, jotta hän selvästi näkisi, kuinka ristiriita häipyä ja kuinka itse asiassa harmonia syntyy näiden kahden tosiseikan välillä, Jumalan käskyn: ole onnellinen ja ihmiskunnan suuren kärsimyksen välillä, kun hän nimittäin ajattelee tarkemmin tätä ihmiskunnan yhteisyyttä, tätä suurta ihmiskunnan ruumista, jossa hän on yhtenä soluna, ja kun hän sitten ajattelee omaa suhdettaan ihmiskunnan yhteiseen tajuntaan, joka on kaikkien yksilötajuntojen takana ja niiden sisällä, Jumalaan, Kristukseen, Logokseen, niin hän piankin ymmärtää erään seikan, ihmisyksilön suhde siihen sisäiseen yhteistajuntaan, niiden suhde Logokseen eli Kristukseen, ei voi ollenkaan olla sama kun solujen suhde ihmistajuntaan esimerkiksi ihmisen ruumiissa. Hän voi aivan tulla sokaistuksi tuo totuuden etsijä, jos hän liian paljon ajattelee näitä vertauksia, mutta kun hän muistelee tosiseikkoja, silloin hän heti huomaa, että ihmisyksilö, joka kylläkin on soluna ihmiskunnan henkisessä ruumiissa, hän kuitenkin on toisessa suhteessa logokseen, joka on pukeutunut ihmiskunnan henkiseksi

ruumiiksi, kuin esimerkiksi ihmisyksilön oma tajunta hänen omaan ruumiiseensa. Missä on ero? Ero on siinä, että ihmiskunta, yksilö ihmissieluna, ihminen henkiolentona ei ole koskaan poissa keskipisteestä, poissa siitä tajunnasta, joka on ihmiskunnan yhteinen sisäinen tajunta; ihmisyksilö ei ole koskaan siitä kaukana, jokainen ihmisyksilö on aivan yhtä lähellä tätä sisäistä tajuntaa. Me emme voi sanoa fyysillisen ruumiin soluista, että jokainen solu olisi aivan välittömästi lähellä meidän personallista tajuntaamme. Kaukana siitä. Meillä on päinvastoin erinomaisen epämääräinen, hämärä ja kaukainen yhteys ruumiin kaikkien solujen kanssa. Me tiedämme, että meidän päivätajuntamme ei ole juuri missään tekemisessä ruumiin solujen ja organismin osien kanssa. Päinvastoin nämä ruumiimme solut ovat aivan etäällä meidän tajunnastamme. Ne eivät ole välittömässä kosketuksessa sen kanssa. Ainostaan jos joku paikka ruumiissamme sairastuu, loukkaantuu, silloin me tiedämme siitä ruumiin osasta, että se on olemassa ja että se meitä vaivaa. Mehän voimme sanoa, että kun ihminen on terve, niin oikeastaan hän ei tunne omistavansa mitään ruumista. Kun ihminen on terve, silloin hän on kevyt, hän tietää olevansa olemassa, mutta hän ei tunne mitään painostusta oman ruumiinsa taholta. Sentähden meidän tajuntamme on kaukana ruumiimme soluista, ja samaten voi sanoa, että ruumiimme solut ovat niinikään kaukana meidän tajunnastamme. Tämä on nyt silmiinpistävä ero, sillä Logoksen eli Kristuksen tajunta ei ole kaukana yhdestäkään inhimillisestä yksilöstä, inhimillisestä yksilötajunnasta, vaan päinvastoin jokainen ihmisyksilö on sisällä tuossa Logoksen, Jumalan, Kristuksen tajunnassa, joka käsittää kaikki inhimilliset yksilöt sieluina, henkiolentoina. Yksilöihmiset ainoastaan eivät tiedä tästä Jumalan tajunnasta. He eivät tiedä tästä Kristuksesta, jonka lähellä he ovat, jonka välittömässä yhteydessä he ovat. He ovat siinä suhteessa kuin solut meidän fyysillisessä ruumiissamme, että he eivät tiedä siitä tajunnasta, joka on solujen takana. Mutta meidän personallinen tajuntamme

ruumiissa on kaukana näistä soluista, jota vastoin Logoksen eli Kristuksen, Jumalan tajunta on aivan yhtä lähellä kaikki ihmisyksilöitä. Ei tarvita mitään muuta, kuin että inhimillinen yksilö, ihmissielu avaa itsensä. Ei muuta kuin että ihmisen sydän, ihmisen järki, ihmisen omatunto avautuu aivan kuin kukka avautuu auringon valolle, jotta Kristuksen tajunta uppoutuisi tuohon ihmiseen, hänen henkensä sisään, valtaisi hänet, nostaisi hänet. Ei tarvita mitään muuta. Siinä on ero. Me tiedämme, että meidän ruumiilliset solumme voivat korkeintaan saada huomiota tajunnassamme, kun ne haavoittuvat ja sairastuvat, ja silloin me emme tahdo muuta kuin päästä tuosta häiriöstä, päästä terveeksi, ja meidän tajuntamme ei suinkaan mene näiden ruumiimme solujen tajuntaan, me ainoastaan tiedämme, että siinä on jotakin päin mäntyyn, mutta meidän tajuntamme ei yhdy solujen tajuntaan. Tässä nyt on se ero. Ja sentähden täytyy ymmärtää kaikissa vertauskuville, että kun todellisuutta ajatellaan, niin se eroaa vertauskuville. Kristuksen tajunta, Jumalan tajunta, joka on kaikkien yksilöiden takana ja ihmiskunnan sisällä, on lähellä jokaista ihmisyksilöä ja aivan kuin uskonnollisella kielellä sanotaan: se seisoo ihmissydämen ovella, kynnyksellä ja odottaa, että ihminen avaisi sydämensä. Se on aivan niinkuin kuvissa on maalattu Kristus, joka seisoo ovella ja koputtaa ja odottaa että ovi avattaisiin. Se on sanallisesti totta, se jumalallinen tajunta, joka on meidän ihmiskuntamme takana, se aivan sanallisesti odottaa sielumme kynnyksellä päästäkseen sisään. Meidän tarvitsee ainoastaan avata itsemme, jotta Kristus meihin avautuisi. Tämä on tietysti ero ihmiskunnan ihmisyksilöiden ja ruumiillisten solujen välillä heidän suhteessaan siihen tajuntaan, joka on toisen ja toisen takana.

Ja kun totuuden etsijä tämän havaitsee, kun hän ymmärtää tämän ja selvästi näkee tämän, että hän ei suinkaan ole mikään etäinen solu tuossa Kristuksen ruumiissa, tuossa ihmiskunnassa, vaan että hän on ihmiskunnan ruumiissa solu, joka on aivan yhtä lähellä keskipistettä eli keskeistajuntaa, kuin kaikki muutkin

solut, niin silloin hänelle selviää koko tämä asia. Silloin hänelle selviää koko kysymys onnesta, silloin hänelle selviää koko tuon Jumalan käsky hänen sisässään: sinun tulee olla onnellinen. Se on hänen velvollisuutensa, se on hänen tehtävänsä, sillä minkälainen on ihmiskunta? Me voimme sanoa: ihmiskunta on sairas. Tuo suuri ruumis, Kristuksen ruumis on sairas. Kaikki sen solut ovat sairaita. Sillä jos se olisi terve, niin siinä vallitsisi täydellinen harmonia, kaikki solut olisivat keskinäisessä harmoniassa omaan sisäiseen tajuntaansa, Kristukseen, mutta ihmiskunta kärsii, vaeltaa surun laaksossa, on täällä aivan kuin tuskien helvetissä, kaikki yksilöt kulkevat pimeydessä, tietämättömyydessä, synnin tuskassa. Kaikenlaiset sairaudet, kaikenlaiset ulkonaiset vaikeudet, luonnon ja elämän aikaansaamat vaikeudet ympäröivät jokaista ihmistä. Koko ihmiskunta on sairas ja Jumala sanoo, Logos sanoo, Kristus ihmiskunnan sisällä sanoo: minä tahdon että sinun pitää olla terve ja onnellinen ja autuas. Minä tahdon. Mutta voiko se tapahtua jonkun äkkinäisen taikatempun kautta? Voiko ihmiskunta yht'äkkiä tulla terveeksi, voiko ihmiskunta yht'äkkiä päästä kaikista kärsimyksistä, sairauksista ja muusta vaivasta, sielun tuskasta ja synnin vaikeuksista? Voiko ihmiskunta siitä päästä? Ei. Mutta mikä on keino, jolla ihmiskunta voi siitä päästä? Ainoa keino on se, että nämä ihmiskunnan solut, yksilöt, yksitellen, vähitellen toinen toisensa jälkeen tulevat terveiksi. Ei ole mitään muuta pelastusta ihmiskunnalla. Ei ole mitään muuta keinoa täyttää Jumalan tahtoa, noudattaa Kristuksen sisäistä käskyä, ei mitään muuta keinoa, kuin se että yksilöt, solut yksitellen toinen toisensa jälkeen tulevat onnelliseksi. Siis ei suinkaan se ole mikään tuommoinen palkka, joka ikäänkuin luvataan ihmisille kun Jumala sanoo hänelle, minä tahdon, että sinä olet onnellinen, vaan se on aivan itse elämän tehtävä. Se on itse ihmisen velvollisuus. Ei ole mitään muuta pelastusta tästä surun laaksosta, tästä tuskien helvetistä, jossa ihmiskunta vaeltaa, kuin se että sinä tulet onnelliseksi. Niin sanoo Logos, Kristus,

Jumala meidän sisässämme: sinun täytyy tulla onnelliseksi, sinun täytyy tulla autuaaksi, sinun täytyy tulla terveeksi, sillä silloin tuot onnea ja terveyttä ihmiskunnalle. Silloin sinä, joka olet soluna ihmiskunnassa, silloin sinä loistat itsestäsi ulos onnea ja terveyttä. Onko mitään muuta keinoa?, kysyy Jumala sitten totuuden etsijältä hymyillen, tiedätkö sinä paremman keinon? Sinun täytyy tulla onnelliseksi, silloin ihmiskunnan onni lisääntyy, mutta jos et sinäkään tahdo tulla onnelliseksi, jos sinäkin pakenet onnea, niin se on väärin, se on mahdotonta, koska ihmiskunta ainoastaan siten voi tulla onnelliseksi. Koska minä Jumala, saavutan ihmiskunnalla, mitä minä tahdon? Me emme mihinkään pääse, sanoo Jumala meidän sisässämme, jos ei teistä tule minun auttajiani, jos et sinä, jolle minä puhun, tahdo olla onnellinen.

Siis meille totuuden etsijöille selviää koko tämä asia ihan toisessa valossa. Ja samalla kun tämä selviää aivan kuin uudessa valossa, samalla me myöskin silloin ymmärrämme, missä meidän onnemme on, minkälainen meidän onnemme on. Olemme täällä ennen jo puhuneet siitä, että ihminen ei saa asettaa mitään rajoja, määritelmiä onnelle. Ihminen ei saa sanoa näin esimerkiksi: jotta voisin olla onnellinen maan päällä, täytyy minun olla köyhä, eikä: jotta minä voisin olla onnellinen maan päällä, täytyy minun olla äärettömästi rikas. Taikka: jotta minä voisin olla onnellinen maan päällä, täytyy minun kieltäytyä ihan kaikista seikoista, kaikenlaisesta kauneudesta, kaikesta, kaikesta. Ainoastaan silloin voi olla onnellinen tuollaisella ikuisella jumalallisella tavalla. Emmekä me myöskään voi sanoa: jotta minä voisin olla onnellinen maan päällä, täytyy minun saada kaikkea mitä elämä voi tarjota.

Vaan mitä meidän pitää sanoa? Meidän pitää sanoa näin: meidän onneemme kuuluu, että meillä on kaikkea sitä onnea, mitä elämä voi tarjota. Se on aivan luonnollista, se ei ole mikään vaatimus meidän puoleltamme, se ei ole mikään ehto, se on jotakin, joka seuraa itsestään. Meillä pitää olla kaikkea, mitä

olemassaolo voi tarjota. Koko maailma on oleva meillä ja meidän mieleemme muistaukkin, mitä viisaat ovat sanoneet: minä olen maailman voittanut, koko maailma on minun. Koko maailma tottelee ja palvelee minua. Minulla on kaikki mitä tarvitsen ollakseni iankaikkisesti autuas.

Sillä tavalla sanovat viisaat, mutta eivät he ole sanoneet: meidän pitää joko kulkea kerjäläisinä ympäri tai meidän pitää istua kuninkaina jollain valtaistuimella, sitä he eivät ole sanoneet.

Päinvastoin, he ovat sanoneet, se on aivan toisarvoista. He ovat istuneet kuninkaan istuimella, he ovat kulkeneet kerjäläisinä, he ovat enimmäkseen ehkä kulkeneet kerjäläisinä, sillä se on heitä tyydyttänyt, mutta heillä on ollut kuitenkin koko maailma, he ovat kuitenkin olleet onnellisia, sillä heillä on ollut kaikki mitä he ovat tarvinneet. Jos he ovat kulkeneet kerjäläisinä ympäri, niinkuin Buddha, tai niinkuin Jeesus Kristus, niin heillä on ollut koko maailma, heillä olisi ollut ainoastaan vainoa ja vaivaa kuninkaallisesta kultaistuimesta, jolla heidän olisi pitänyt istua. He eivät olisi voineet olla niin onnellisia, niin autuaita, kuin he olivat silloin, kun he kulkivat omistamatta mitään.

Mutta jos me erehtyisimme luulemaan, että onni on siinä, että me ulkonaisesti luovumme kaikesta ja odotamme saavuttavamme onnen sillä, että lähdemme kulkemaan ympäri, niin silloin me huomaisimme, että se ei olisi onnea, me huomaisimme, että onni ei ole siinä. Ja jos luulisimme, että onni olisi siinä, että me omistamme tuhat miljoonaa dollaria tai istuisimme kuninkaan valtaistuimella, niin huomaisimme, että onni ei olisi siinä. Onni on siinä, että me olemme löytäneet Jumalan ja Kristuksen, että me olemme suhteessa ihmiskunnan sisäiseen keskeiseen, henkiseen tajuntaan. Meidän onnemme on siinä, sanovat viisaat, että me tunnemme olevamme koko ihmiskunta, ei ainoastaan yksi solu ihmiskunnan ruumiissa, vaan „mikrokosmos“, joka on täydellinen kuva suuresta maailmasta eli makrokosmuksesta. Siinä on meidän onnemme, että me tunnemme olevamme yhtä elämän hengen kanssa.

Ja sitten me tiedämme, niin meidän Jumalamme meille sanoo kaikki mitä sinä tarvitset, se sinulle annetaan, kaikki mitä tarvitset ja kaipaat ollaksesi täydellisesti onnellinen ja autuas. Joku sanoo: eihän se ole niin, se on niin että minä olen luullut olevani Jumalan kanssa yhteydessä, mutta minulla on niin paljon kärsimyksiä ja vaivaa ja minulla on jotain tuskaa vielä. Sille joka niin sanoo, vastaa elämän henki: sinä et ole vielä kylliksi kokenut. Sinulla on liian vähän uskoa.

Ja nyt me tulemme itse asiassa onnen salaisuuden perille. Millä tavalla onni on mahdollinen, millä tavalla onni on siveellisesti oikeutettu? Se on uskossa. Ja mikä usko on? Usko on tuo silta meidän yksilöllisyytemme ja jumalallisen tajunnan välillä. Se on silta, joka ei saa rikkoutua, jonka pitää olla siinä aina. Meidän täytyy uskoa. Ilman uskoa emme voi olla onnelliset. Kuinka, joku tulee ja sanoo meille, minä en mitenkään voi uskoa Jumalaan ja mihinkä Jumalaan minä uskon, minkälainen se on? Kun joku näin sanoo, niin hän ei ollenkaan vielä ymmärrä uskoa, hän ei tiedä mitään uskosta. Sillä usko, joka on meidän sisäisen tietomme heräämisessä, joka on meidän tahtomme heräämisessä, se usko se on itsessään, me emme voi määritellä ollenkaan sitä mihin se uskaa. Niinhän me olemme jo puhuneet näissä esitelmissä ennen. Me olemme tulleet selville siitä, että Jumala, jonka totuuden etsijä löytää, on ilman määritelmiä, sitä ei voida kuvata. Se totuus on semmoinen, että siitä ei voida puhua. Kaikki mitä ihminen puhuu Jumalasta, se on jotain järkikuvaa, hän koettaa selittää ihmisille jotain jota ei voi selittää, jotain joka on itse elämä ja joka on kaiken järjellisen toiminnan yläpuolella. Meidän täytyy uskoa ja me saamme uskon kaiken sen tuskan jälkeen, josta olemme ennen puhuneet. Kun me saavutamme uskon, niin se usko on siinä, että me teemme kysymyksiä siitä uskosta, meillä pitää olla tuo silta aina kunnossa. Siitä on vain kysymys. Me uskomme Jumalaan, Logokseen, Kristukseen, me uskomme siihen, joka on yhtä meissä kaikissa, joka tekee koko tästä ihmiskunnasta yhden

suuren kokonaisuuden. Me uskomme siihen elämän henkeen, joka tahtoo, että olisimme onnelliset. Emme voi siihen mitään, että meidän uskomme on heikko, silloin kun me emme voi elää sillä tavalla, että olisimme onnelliset. Mutta kun meidän uskomme on vahva, kun uskomme on todellinen ja voimakas, silloin olemme onnelliset.

Millä tavalla sitten ilmenee tämä meidän uskomme? Auttaako se meitä ihan tässä näkyväisessäkin elämässä? Auttaako se meitä näissä vaikeuksissamme, tässä arkipäiväisessä elämässä, päästääkö se meidät rahallisista huolista, vaivoista ja työstä, päästääkö se meidät sairauksista jne. Mitä te luulette nyt minun vastaavan? Nyt ehkä ajattelette, että minä sanoisin: ei, mutta minä sanon: kyllä. Se on sillä tavalla, että meidän uskomme päästää meidät kaikista huolista ja vaivoista ja sairauksista. Merkitseekö se, että meillä ei enää koskaan ole mitään rahahuolia, niinkuin aina nykyisessä elämässä on, taikka sairauksia, ei nuhaa eikä mitään muuta? Ei, ei se sitä merkitse, vaikka minun täytyy sanoa uskovani, että se merkitsee sitäkin. Mutta se ei merkitse sitä aivan heti.

Ainoa keino, ainoa tie päästä pois kaikista sairauksista, nuhasta lähtien, ainoa tie päästä pois kaikista huolista, rahahuolista lähtien, ainoa tie päästä pois synneistä pahimmastakin lähtien, ainoa tie päästä pois yksinäisyyden tunteesta, kaikesta voimakkaimmasta rakkaudenhalusta lähtien, ainoa tie on usko, usko itse elämään ja elämän tehtävään, sellaisena, jota emme nyt oikeastaan osaa määritellä. Se on ainoa tie ja sentähden se on ainoa, mikä auttaa meitä kaikessa. Mutta millä tavalla se usko ilmenee?

Se ilmenee siten, semmoisessa muodossa joko rukouksessa tai mietiskelyssä. Toinen ihminen on rauhallinen, toinen ihminen mietiskelee, elää itselleen, mutta kun hän uskoo, niin hän rukouksessa puhuu Jumalansa kanssa. Hän keskustelee Jumalansa kanssa ja se ihminen, joka uskoo Jumalaan, hänellä on taipumusta rukouksen muotoon ja hän ei voi olla keskustelematta

Jumalansa kanssa. Hän elää silloin yhteydessä oman Isänsä kanssa, hän kertoo hänelle asiansa, ja hän puhuu Jumalalle sielunsa syvimmät salaisuudet ja hän keskusteleee sillä tavalla, että se on voimakasta elämää, se on aivan kuin sielun sisäisestä välittömyydestä lähtenyttä. Se on rukousta, hän ei keskustele niinkuin jonkun toverinsa kanssa, hän keskusteleee Jumalansa kanssa. Hän seisoo niinkuin lapsi Isänsä edessä. Hän on suurempansa edessä polvillaan, hän on majesteetin läheisyydessä, hän on aina Jumalansa kanssa rukouksessa.

Toinen ihminen ei rukoile. Toinen ihminen ei tunne tällaisista halua rukoilla, mutta hän taas mietiskelee. Hän ei ole päivääkään ilman että hän rauhallisesti istuu miettimään ja mietiskelemään, hän aina miettii velvollisuuttaan ihmisiä kohtaan, tehtäviään, hän mietiskelee ainakin kerran päivässä ja näin määrättyinä hetkenä, mitenkä hänen tulisi ihmisenä olla, kuinka hän voisi olla niin, ettei uskon silta rikkoutuisi, kuinka hän voisi niin vaeltaa elämän läpi, että hänen elämästään olisi apua toisille ihmisille. Näin hän mietiskelee ja silloin hänen rukouksensa, hänen temperamentinsa, hänen olemuksensa on aivan kuin hiljaisempi, ei niin intohimoinen, ei niin tunteellinen kuin toisen. Hän rauhallisesti joka päivä mietiskelee sitä, kuinka hänen ihmisenä tulisi olla, millä tavalla hänen tulee menetellä aina, jotta hänenkin elämänsä olisi autuas.

Sillä sen ihminen huomaa ja siitä hän tulee tietoiseksi, kun hän löytää Jumalan, että hänen elämänsä on kuin kudus, jota hän kutoo. Hänen elämänsä on kuin vaate, jota hänen tulee kutoa ja hän istuu tässä ja kutoo ja minkälainen siitä tulee? Tahtoisiko hän, että se kangas, jota hän kutoo, olisi ruma, vai tahtoisiko hän, että se olisi kaunis? Kun hänessä usko on herännyt, niin hän tahtoo, että se olisi kaunis. Hän tahtoo, että hänen elämänsä silloin olisi sitä suurta jumalallista seikkailua. Hän tahtoo että hänen elämänsä olisi kuin satu. Hän silloin soisi, että hänen elämässään ei olisi mitään rumaa, vaan ainoastaan kaunista.

Ja hänen uskonsa ilmenee siinä, että hän uskoo tähän ja siinä, että hän työskentelee tämän puolesta, sillä uskon toinen ilmenemispuoli on työssä. Usko ei ole siinä, että me esimerkiksi istumme tuolille ja sanomme: nyt me tarvitsemme rahaa, nyt me tarvitsemme ruokaa, nyt me tarvitsemme sitä ja sitä, vaan usko on siinä, että me tiedämme ja uskomme kyllä sisässämme tämän kaiken, me uskomme, mutta me samalla työskentelemme ja teemme voitavamme. Te muistatte, että vanha kreikkalainen sanoo: sitä ihmistä, joka itse auttaa itseään, sitä jumalatkin auttavat. Ja mehän olemme täällä länsimailla, tässä kristillisessä sivistyksessä vähitellen todella oppineet sen, että me emme enää luota, niin kuin kristikunnan alussa, vain semmoiseen rukoukseen, joka silloin ilmeni ulkonaisena toimintana, semmoiseen rukoukseen, että me esimerkiksi lankeamme polvillemme ja rukoilemme Jumalalta, että hän lähettäisi meille sitä tai sitä. Vaan meidän tulee ihmisinä työskennellä niin paljon kuin voimme, me ponnistamme niin paljon kuin meille on mahdollista juuri niiden kaikkien asioiden saavuttamisessa, joista me uskomme, että ne tulevat meille. Tämä ei ole mikään ristiriita ja tietysti voi uskon elämässä tapahtua niin, että ihminen esimerkiksi suurimmassa hädässä sanoo Jumalalle: nyt minä tarvitsen sitä tai sitä, ja se tulee ihmeen kautta silloin ilman, että hän on näennäisesti ponnistanut. Tällöinen ihme saattaa kyllä tapahtua. Ihminen on ensin koettanut kaikkia keinoja, vaikka hän uskoo, hän koettaa kaikki mahdolliset keinot, että hän tulisi autetuksi siinä tai siinä asiassa, joka on sillä hetkellä esillä ja sitten vasta, kun hänen keinonsa ovat loppuneet, hän antautuu Jumalan käsiin ja sanoo: jos et sinä auta nyt, niin minä olen kadotettu. Ja silloin tulee apu kuin ihme.

Tämä on se ihmeellinen uusi elämä, joka jokaiselle ihmiselle alkaa, silloin kun hän alkaa uskoa ja tulee Jumalan yhteyteen, silloin kun hän löytää lohdutuksen, silloin kun hänen sielunsa on auennut Jumalalle, kuin kukka auringon valolle, silloin hänelle alkaa tämä uusi elämä uskossa. Mutta ei kukaan voi häntä auttaa,

ei jumalallinen olento, ei Isä, ei Logos, ei Kristus, ellei hän usko, ellei hän ole päässyt sisäisessä henkisessä elämässään yhteyteen oman Jumalansa kanssa. Mutta kun hän on päässyt tähän yhteyteen, kun hän on löytänyt tämän sisäisen Jumalan, silloin hän tietää, että kaikki onni, mikä maailmassa on mahdollinen, se tulee hänen osakseen.